

REPUBLIKA E KOSOVËS
ZYRA E AUDITORIT TË PËRGJITHSHËM

Nr. i Dokumentit: 21.16.1-2014-08

RAPORTI I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT FINANCIARE TË MINISTRISË SË PUNËVE TË
BRENDSHME
PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2014

Prishtinë, qershor 2015

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm kryen auditime të rregullsisë dhe të performancës. Auditori i Përgjithshëm në Detyrë është kreu i Zyrës së Auditorit të Përgjithshëm, i cili ka rreth 145 të punësuar. Auditori i Përgjithshëm dhe Zyra e Auditorit të Përgjithshëm janë të pavarur dhe çertifikon rreth 90 Pasqyra Vjetore Financiare çdo vit, derisa ndërmarrin edhe forma të tjera të auditimit.

Misioni ynë është që të kontribuojmë në menaxhim të shëndoshë financiar në administratë publike. Ne do të kryejmë auditime cilësore në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtare të auditimit në sektorin publik dhe praktikatat e mira evropiane. Ne do të ndërtojmë besim në shpenzimin e fondeve publike. Ne do të luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe palëve tjerë të interesit në rritjen e llogaridhënies publike.

Raportet e nxjerra nga Zyra e Auditorit të Përgjithshëm promovojnë drejtpërsëdrejti llogaridhënien pasi që ato ofrojnë bazë për ti kërkuar llogari menaxherëve të çdo organizate buxhetore.

Auditori i Përgjithshëm në Detyrë ka vendosur në lidhje me opinionin e auditimit dhe raportin mbi Pasqyrat Vjetore Financiare të Ministrisë së Punëve të Brendshme në konsultim me Ndihmës Auditorin e Përgjithshëm, Ibrahim Gjylderen, i cili e ka mbikëqyrur auditimin.

Raporti dhe opinioni i lëshuar janë rezultat i auditimit të kryer nën menaxhimin e Drejtorit të Auditimit, Valbon Bytyqi, i mbështetur nga Shkëlqim Xhema (Udhëheqës Ekipi) dhe Burbuqe Idrizi (Anëtare e ekipit).

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme	4
1 Fushëveprimi i auditimit dhe metodologjia	6
2 Pasqyrat vjetore financiare dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm	8
3 Rekomandimet e vitit paraprak.....	10
4 Qeverisja.....	11
Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP	25
Shtojca II: Rekomandimet e vitit paraprak	28

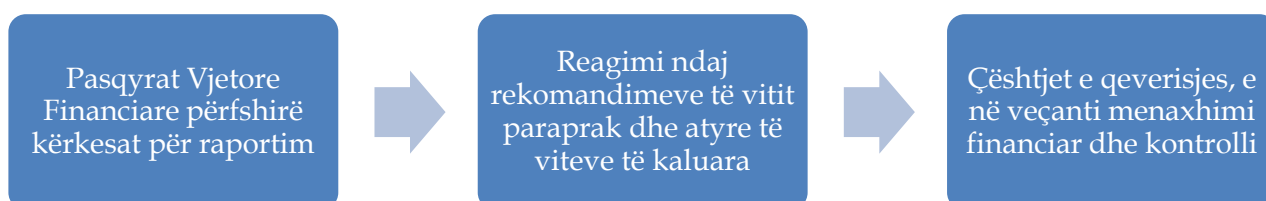
Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

Ky raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi ynë i pasqyrave vjetore financiare të Ministrisë së Punëve të Brendshme për vitin 2014 – i cili e përcakton Opinionin e dhënë nga Auditori i Përgjithshëm. Unë do të doja të falënderoja Ministrin e Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe ekipin e tij për ndihmën e tyre gjatë procesit të auditimit.

Ekzaminimi i pasqyrave financiare për vitin 2014 është bërë në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtarisht të auditimit në Sektorit Publik (SNISA). Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat, të cilat ne menduam se ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me pasqyrat financiare. Qasja e ndërmarre është paraqitur në Memon e Planifikimit të Auditimit, e datës 02.10.2014.

Auditimi ynë është fokusuar në:

Niveli i punës së kryer nga Zyra e Auditorit të Përgjithshëm për të përfunduar auditimin për vitin 2014 pasqyron drejtpërsëdrejti cilësinë e kontrollit të brendshëm të zbatuar nga menaxhmenti.

Opinion

Shtojca I shpjegon llojet e ndryshme të opinionëve të aplikuar nga ana e Zyrës së Auditorit të Përgjithshëm.

Opinion i Auditorit të Përgjithshëm është:

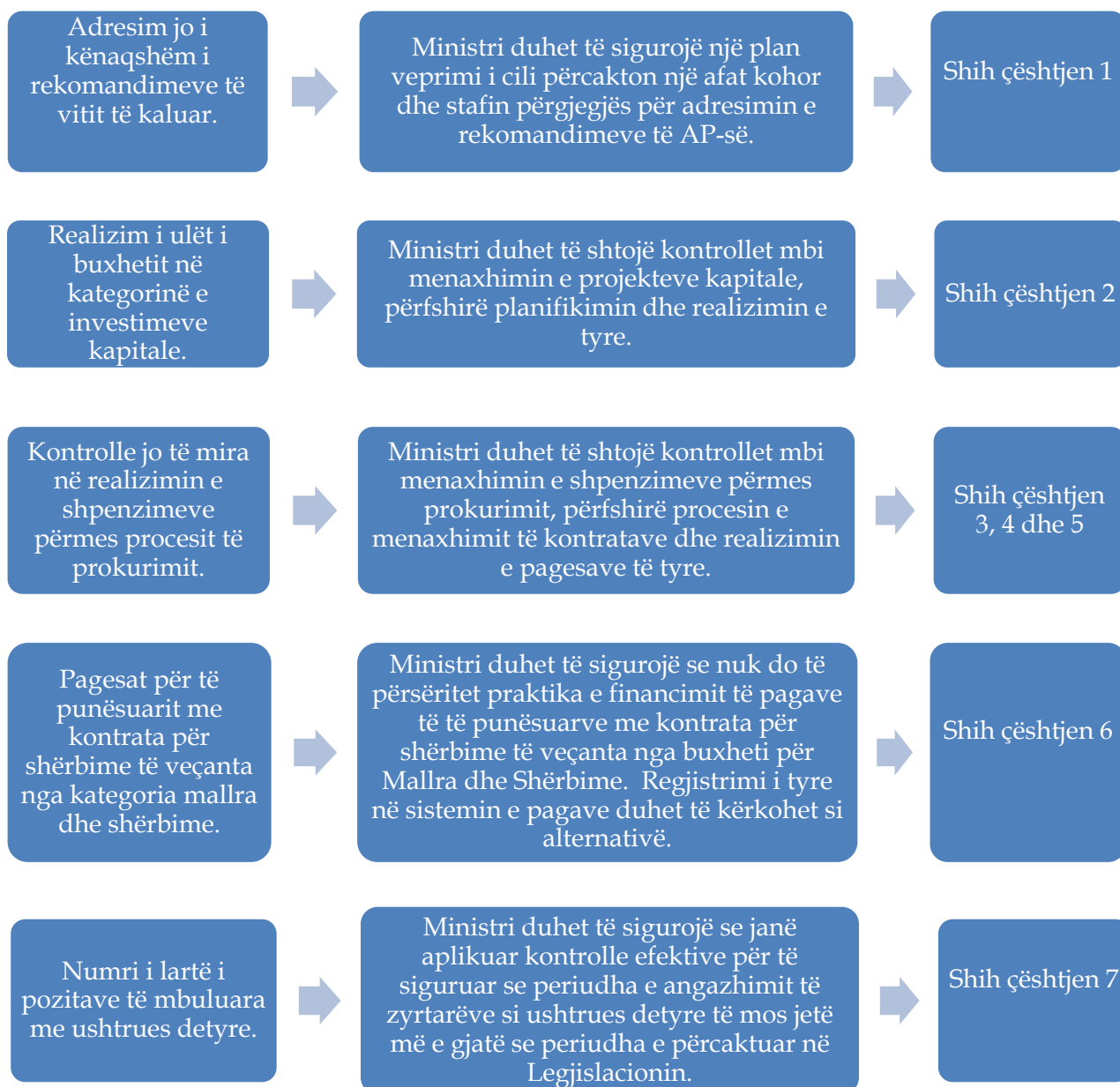
Sipas opinionit tonë pasqyrat financiare prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale. **(SNISAI 200/1700 Opinion i Pamodifikuar).**

Konkluzioni i përgjithshëm

MPB ka zbatuar një sërë kontrollesh të brendshme për të siguruar se sistemet financiare funksionojnë siç duhet. Ne arritëm të marrim siguri nga kontrollet efektive të menaxhmentit pothuajse në të gjitha fushat e PVF-ve.

Në vitin 2014, MPB ka përdorur 94% të buxhetit final, më një përmirësim në raport më vitin 2013. Kontrollat mbi menaxhimin e përgjithshëm të buxhetit janë relativisht të mira, më përjashtim të kategorisë së investimeve kapitale. Të hyrat ishin menaxhuar dhe raportuar në pajtim me Legjislacionin.

Njësia e Auditimit të Brendshëm kishte realizuar disa raporte të auditimit për menaxhmentin. Ato ofruan një pasqyrë të qartë mbi nivelin e sigurisë së kontrolleve të brendshme dhe efektivitetin e tyre. Pavarësisht progresit të bërë, në disa fusha nevojiten përmirësime të mëtutjeshme. Konkluzionet dhe rekomandimet tona kryesore janë:

Përgjigja e Ministrit – auditimi 2014

Të gjeturat e detajuara dhe konkluzionet e auditimit në këtë raport janë marrë në konsideratë nga Ministri.

1 Fushëveprimi i auditimit dhe metodologjia

Është përgjegjësi e Ministrisë së Punëve të Brendshme (MPB) të përgatisë Pasqyrat Vjetore Financiare (PVF) sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik (SNKSP) për “Raportimin Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme” dhe kërkesave të tjera specifike. Zyra e Auditorit të Përgjithshëm (ZAP) është përgjegjëse për kryerjen e auditimit të rregullsisë që përfshin ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave tjera financiare si dhe të shprehemi:

- nëse PVF japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm; dhe
- për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin.

Ne kemi shqyrtuar kontrollet menaxheriale, për të përcaktuar shkallën deri ku mund të mbështetemi në to për përcaktimin e testimit të hollësishëm, i cili është i nevojshëm për të siguruar nivelin e nevojshëm të dëshmimeve, për të mbështetur opinionin e Auditorit të Përgjithshëm (AP). Aktivitetet e menaxhmentit përcaktojnë edhe fokusin e auditimit tonë të pajtueshmërisë dhe auditimit të qeverisjes së mirë të cilat nuk kanë ndikim të drejtpërdrejtë në opinion.

Qasja jonë audituese ndaj qeverisjes fokusohet në vlerësimin e veprimeve të ndërmarra nga menaxhmenti me qëllimin për të siguruar menaxhim financiar dhe kontroll efektiv, si dhe në vlerësimin e rezultateve të këtyre veprimeve në dhënien në mënyrë efikase të produkteve operative cilësore. Për sistemet individuale financiare ne kërkojmë të identifikojmë nivelin në të cilin funksionojnë kontrollet adekuate. Shembull i një aktiviteti mund të jetë monitorimi i ndërmarrë nga menaxhmenti ose nga nivele më të ulëta të kontrolleve operative. Ne konsiderojmë nëse kontrollet janë të dizajnuara mirë, nëse janë implementuar sipas planit dhe nëse operojnë në mënyrë efektive. Për këtë nevojitet një vlerësim i strukturave, proceseve dhe linjave të llogaridhënies të prezantuara nga menaxhmenti, përfshirë këtu edhe rolin e Auditimit të Brendshëm dhe të Komitetit të Auditimit si dhe kontrollet e brendshme të sistemit.

Pjesët e mëposhtme ofrojnë një përmbledhje më të detajuar të të gjeturave tona të auditimit me theks të veçantë në vëzhgimet dhe rekomandimet në çdo fushë të rishikimit. Një vlerësim i mënyrës se si Menaxhmenti i ka adresuar rekomandimet e bëra në vitin 2013 mund të gjendet në Shtojcën II.

Për të qenë me i plotë, ne kemi përfshirë çështjet e identifikuar gjatë auditimit të ndërmjetëm aty ku ato kanë mbetur relevante. Në fazën e auditimit të ndërmjetme ne ofrojmë këshilla me qëllim që të mundësojmë ndërmarrjen e veprimeve përkatëse para prodhimit të PVF-ve dhe para auditimit final.

Të gjeturat tona janë definuar si:

Të prioritetit të lartë – Çështje të cilat mund të rezultojnë në dobësi materiale në kontrollin e brendshëm dhe ku veprimi i marrë do të ofrojë mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme; dhe

Të prioritetit të mesëm - Çështje të cilat mund të mos rezultojnë në dobësi materiale, por ku veprimi i marrë do të ofrojë mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme.

Të gjeturat që konsiderohen si me prioritet të ulët do ti raportohen veçmas stafit të financave.

Procedurat tona kanë përfshirë një rishikim të kontrolleve të brendshme dhe sistemeve të kontabilitetit dhe teste substanciale të shoqëruara me to vetëm deri në atë masë që konsiderohet e nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen sikur përfaqësojnë një pasqyrë gjithëpërfshirëse të të gjitha dobësive të cilat ekzistojnë, apo edhe të gjitha përmirësimeve që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë funksionuar.

2 Pasqyrat vjetore financiare dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm

Rishikimi ynë i PVF merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë dhe saktësinë e informacionit të regjistruar në pasqyrat financiare. Ne gjithashtu e marrim parasysh deklaratën e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ (ZKA) dhe Zyrtari Kryesor Financiar (ZKF), kur draft PVF-të të dorëzohen në Qeveri.

Deklarata në lidhje me prezantimin e PVF-ve përfshin një numër të pohimeve në lidhje me pajtueshmërinë me kornizën raportuese dhe cilësinë e informacionit në kuadër të pasqyrave financiare. Disa deklarata kanë për qëllim t'i ofrojnë Qeverisë sigurinë se të gjitha informatat relevante janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një auditim gjithëpërfshirës.

Konkluzioni i përgjithshëm

MPB, ka arritur të dorëzoj me kohë të gjitha raportet të cilat kërkohen me kornizën e aplikueshme ligjore. Deklarata e bërë nga ZKA dhe ZKF, në PVF-të e dorëzuara në Ministrinë e Financave (MF) mund të konsiderohet e plotë dhe e saktë në të gjitha aspektet materiale. PVF-të ishin të përgatitura në pajtim të plotë me kërkesat e SNKSP “Raportimi Financiar sipas Kontabilitetit të Parasë së Gatshme” dhe Rregullores MF – Nr. 03/2013.

2.1 Opinioni i Auditimit

Sipas opinionit tonë pasqyrat financiare prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale. **(SNISAI 200/1700 Opinion i Pamodifikuar).**

2.2 Pajtueshmëria me PVF dhe kërkesat tjera për raportim

Përshkrimi

PVF-të e MPB-së duhet të jenë në përputhje me kornizën e caktuar raportuese dhe kërkesat tjera për raportim. Ne kemi marrë parasysh nëse:

- Kërkesat e LMFP-së nr. 03/L-048 dhe ndryshim plotësimet e tij;
- Pajtueshmërinë me Rregullën Financiare MF - nr. 03/2013 për PVF-të e organizatave buxhetore;
- Kërkesat e rregullores nr. 01/2013/MF - Shpenzimi i parave publike;
- Kërkesat e rregullores MF-nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare të organizatave buxhetore;
- Kërkesat nga Rregulla financiare nr.02/2013/MF për raportimin e obligimeve të papaguara të organizatave buxhetore; dhe
- Kërkesat e procedurave të Menaxhimit Financiar dhe të Kontrolleve (MFK).

Rekomandimet

Ne nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

3 Rekomandimet e vitit paraprak

Konkluzioni i përgjithshëm

Menaxhmenti i MPB-së ka monitoruar në vazhdimësi adresimin e rekomandimeve të dhëna në vitin 2013 dhe ka bërë progres të theksuar në këtë drejtim. Megjithatë, duhet t'i kushtoj rëndësi të veçantë edhe rekomandimeve të cilat nuk janë adresuar dhe problemet e theksuara që po përsëriten vazhdimisht nga vitet e kaluara.

Përshkrimi

Raporti ynë i auditimit për PVF-të e MPB-së për vitin 2013, ka rezultuar me 11 rekomandime kryesore. MPB kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do të adresohen të gjitha rekomandimet.

Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2014, katër rekomandime janë adresuar plotësisht, katër pjesërisht dhe tri nuk janë adresuar ende. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrës se si janë adresuar ato, shihni Shtojcën II.

Çështja 1 – Adresim jo i kënaqshëm i rekomandimeve – Prioritet i lartë

E gjetura Pavarësisht përgatitjes së planit të veprimit me qëllim të adresimit të rekomandimeve, një pjesë e konsiderueshme e rekomandimeve ende nuk janë adresuar. Rekomandimet e pa adresuara ndërlidhen me fushat, si: planifikimin dhe realizimin e buxhetit për projektet kapitale, angazhimet e punonjësve me kontratave për shërbimeve të veçanta si dhe raportimin e obligimeve të papaguara.

Menaxhmenti së bashku me personat përgjegjës të deleguar në kuadër të secilit departament, është duke bërë përpjekje të vazhdueshme për të adresuar rekomandimet e mbetura.

Rreziku Dobësitë e vazhdueshme të kontrolleve të menaxhmentit dhe kontrolleve të tjera në sisteme kyçe financiare dhe të cilat nuk janë adresuar, kanë rezultuar në:

- Dobësi të vazhdueshme në ekzekutimin e buxhetit;
- Kontrolle jo të mjaftueshme në punësimet me kontrata të shërbimeve të veçanta; dhe
- Raportime jo të sakta të obligimeve të papaguara.

Rekomandimi 1 Ministri duhet të sigurojë se plani i veprimit përcakton qartë një afat kohor dhe stafin përgjegjës për adresimin e të gjitha rekomandimeve të AP-së, me fokus fillestar në fushat e rëndësishme më të madhe. Implementimi i këtij plani duhet të rishikohet nga menaxhmenti në baza të rregullta kohore.

4 Qeverisja

Konkluzioni i përgjithshëm

Aspektet kyçe të kornizës së qeverisjes janë adresuar si në vijim nga MPB-ja:

- Vetëvlerësimi – është kryer në përputhje me rregullat e MFK-së, duke i shërbyer si një pikënisje për të përmirësuar performancën e saj aty ku shihet e nevojshme;
- Raportimi i menaxhmentit – është kryer në baza të rregullta në të cilat është diskutuar në detaje menaxhimi i buxhetit dhe çështje tjera rreth aktiviteteve operative;
- Menaxhimi i rrezikut – MPB nuk ka aprovuar/aplikuar ndonjë procedurë formale për identifikimin, vlerësimin dhe menaxhimin e rreziqeve operationale në nivel të organizatës. Mirëpo ata kanë bërë një vlerësim të rreziqeve përmes raportit vjetor dhe planit strategjik; dhe
- Auditimi i brendshëm - Njësia e Auditimit të Brendshëm (NJAB) kishte realizuar disa raporte të auditimit për menaxhmentin, duke i prioritetizuar fushat më rrezik më të lartë. Ato ofruan një pasqyrë të qartë mbi nivelin e sigurisë së kontrolleve.

Menaxhmenti mban takime të rregullta në të cilat diskutohet për aktivitetet dhe performancën e përgjithshme të buxhetit. MPB së bashku me agjencitë e saj kanë kryer vetëvlerësimet sipas rregullave të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit.

Kontrollet e brendshme efektive kanë siguruar se sistemet financiare funksionojnë siç duhet dhe ne kemi qenë në gjendje të marrim siguri nga këto kontrolle për shumicën e fushave të PVF-ve. Mirëpo, mbetet hapësirë për ti përmirësuar kontrollet mbi planifikimin e buxhetit, menaxhimin e pasurisë dhe raportimin e obligimeve. Përmirësime duhet të bëhen edhe në menaxhimin e burimeve njerëzore.

4.1 Qeverisja e mirë

Qeverisja ka të bëjë me sistemin përmes të cilit menaxhohen dhe kontrollohen organizatat. Qeverisja efektive kërkon aranzhime të mira për planifikim, monitorim dhe raportim të cilat qartë i adresojnë rreziqet operative dhe strategjike me të cilat përballet organizata.

Në kuadër të MPB-së veprojnë gjashtë Agjenci Ekzekutive si: Policia e Kosovës (PK), Akademia e Kosovës për Siguri Publike (AKSP), Inspektorati i Policisë së Kosovës (IPK), Agjencioni i Kosovës për Forenzik (AKF), Agjencia për Menaxhimin e Emergjencave (AME) si dhe Agjencioni për Regjistrim Civil (ARC).

Tri prej tyre AKF, AME dhe ARC veprojnë në kuadër të buxhetit të MPB-së. Ndërsa PK, AKSP dhe IPK i dorëzojnë PVF-të e tyre në MPB e cila më pas i konsolidon si një tërësi.

Menaxhmenti ka zbatuar një sërë kontrollesh të brendshme për të siguruar se sistemet financiare funksionojnë siç duhet. Të gjitha agjencitë duke përfshirë PK, IPK dhe AKSP kanë raportuar vazhdimisht dhe kanë mbajtur takime të rregullta dy javore të menaxhmentit.

Rekomandimet

Ne nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

4.2 Planifikimi dhe realizimi i Buxhetit

Përshkrimi

Ne i kemi shqyrtuar burimet e fondeve buxhetore për MPB-në, shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike dhe të hyrat e inkasuara. Kjo është paraqitur në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Burimet e fondeve buxhetore – realizimi ndaj buxhetit (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final ¹	2014 Realizimi	2013 Realizimi	2012 Realizimi
Burimet e Fondeve:	107,062,880	105,897,709	99,575,765	92,174,889	89,213,798
Granti i Qeverisë -Buxheti	106,171,751	104,520,278	98,537,898	91,968,009	88,459,913
Të bartura nga viti paraprak ² –	-	469,645	469,348	-	-
Të hyrat vetanake ³	891,129	891,129	562,757	206,880	753,885
Donacionet e jashtme	-	16,657	5,762	-	-

Buxheti final në raport me buxhetin fillestar është reduktuar për 1,165,171€. Reduktimi ishte si rrjedhojë e shkurtimit të buxhetit dhe kursimeve buxhetore për 15%. Këto ndryshime janë zbatuar në pajtim me vendimet e Qeverisë. Në vitin 2014, MPB ka përdorur 94% të buxhet final me një përmirësim prej 2% krahasuar me vitin 2013.

¹ Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi që është e përshtatur vazhdimisht nga Ministria e Financave

² Të hyrat vetanake të Ministrisë të Pashpenzuara në vitin paraprak të bartura në vitin aktual.

³ Pranimet e përdorura nga entiteti për financimin e buxhetit të vet.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike- realizimi ndaj buxhetit (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2014 Realizimi	2013 Realizimi	2012 Realizimi
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	107,062,880	105,897,709	99,575,765	92,174,889	89,213,798
Pagat dhe Mëditjet	59,304,289	65,444,776	65,426,355	55,462,157	54,316,965
Mallrat dhe Shërbimet	25,365,588	21,771,053	19,656,660	21,975,792	19,133,857
Shërbimet komunale	2,167,528	1,883,680	1,559,003	1,539,043	1,418,377
Subvencionet dhe Transferet	1,318,870	1,442,453	900,249	997,362	957,792
Investimet Kapitale	18,906,605	15,355,747	12,033,498	12,200,535	13,386,807

Shpjegimet rreth ndryshimeve në kategoritë buxhetore janë dhënë si në vijim:

- Rritja e buxhetit për paga dhe mëditje në vlerë 6,140,487€ ishte si rezultat vendimeve të Qeverisë (për rritjen e pagave 25% si dhe vendimit për fondin për kuadro). Buxheti në këtë kategori është shpenzuar afro 100%;
- Reduktimi i buxheti për mallra dhe shërbime për 3,594,535€, kryesisht ishte rrjedhojë e vendimit të Qeverisë me nr.07/172 të datës 27.02.2014 për të kursyer 15% të buxhetit. Mirëpo edhe përpos shkurtimit të buxhetit, një pjesë e konsiderueshme, rreth 10% kishte mbetur e pashfrytëzuar;
- Vendimi i njëjtë për kursime për 15% kishte ndikuar edhe në reduktimin buxhetit për shërbime komunale. Përkundër kësaj rreth 17% e buxhetit kishte mbetur e pashpenzuar;
- Te subvencionet dhe transferet buxheti final ishte rrit për 123,583€. Rritja ishte rezultat i transferimit të mjeteve nga mallrat dhe shërbimet. Mirëpo edhe përpos kësaj, vetëm 64% e buxhetit ishte shpenzuar; dhe
- Me vendime të Qeverisë, Investimet kapitale ishin reduktuar për 3,550,858€. Fillimisht lista e projekteve kapitale është reduktuar për 11 projekte në vlerë 1,845,122€ si dhe janë zbritur vlerat e buxhetuara për 29 projekte në vlerë 2,997,575€. Më pas janë rritur vlerat e buxhetuara në 11 projekte tjera për 1,291,838€. Edhe përkundër kësaj vetëm 78% të buxhetit ishte e realizuar (shih çështjen nr. 2).

Tabela 3. Të hyrat e inkasuara - realizimi ndaj buxhetit (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2014 Pranimet	2013 Pranimet	2012 Pranimet
Të hyrat	-	45,790,159	45,790,159	38,959,468	32,770,499
Totali	-	45,790,159	45,790,159	38,959,468	32,770,499

Në raport më vitin 2013 të hyrat vetanake në vitin 2014 ishin rrit për 6,830,691€. Te PK të hyrat ishin rrit për 3.2 milion si rezultat i vendimit për konfiskimin e dokumenteve nga gjobat në trafik, 1.9 milion si rezultat i rritjes së theksuar të pajisjes me dokumente të identifikimit si dhe diferenca tjetër nga shërbimet e tjera brenda ARC-së.

Çështja 2 – Realizimi i ultë i buxhetit për projektet kapitale – Prioriteti i lartë

- E gjetura** MPB së bashku me agjencitë në kuadër të saj, nuk kishin arritur të shfrytëzojnë buxhetin në pajtim me planin kohor të rrjedhës së parasë. Kjo vërehet kryesisht te kategoria e investimeve kapitale.
- Gjatë vitit 2014 ishte shpenzuar vetëm 78% e buxhetit, e në kuadër të kësaj 55% vetëm në tremujorin e fundit.
- Shkaku i kësaj ishin vonesat në iniciimin e procedurave të prokurimit, anulimeve si dhe vonesave në realizimin e punëve në përputhje me afatin e përcaktuar të kontratës.
- Rreziku** Ekzekutimi i dobët i buxhetit, do të rezultojë me shfrytëzim joefikas të burimeve si dhe redukton efektivitetin e operacioneve të MPB-së. Ndërsa, fluksi i madh i shpenzimeve kapitale që mbetet të realizohet në fund të vitit rrezikon që pagesat t'i shmangen kontrolleve të duhura të procesit të ekzekutimit.
- Rekomandimi 2** Ministri duhet të sigurojë se do të përcaktohen shkaqet e realizimit të ulët të buxhetit (vonesat në zhvillimin e procedurave, anulimet dhe vonesat në realizimin e projekteve). Duhet të rishikohen mundësitë për fillimin më të hershëm të procedurave të prokurimit, si dhe të monitorohet në baza të rregullta performanca buxhetore, më theks të veçantë të investimet kapitale.

4.3 Të hyrat (përfshirë të hyrat vetanake)

Përshkrimi

Të hyrat e inkasuara gjatë vitit 2014 ishin 45,790,159€. Afro 87% e tyre ose 39,659,000€ janë inkasuar nga MPB-ja dhe agjencitë tjera, ndërsa 13% ose 6,131,159€ janë realizuar nga PK-ja.

Ne kemi testuar 50 mostra duke përfshirë llojet e ndryshme të të hyrave (të hyrat nga departamenti i sigurisë publike, nga qendra për regjistrimin e automjeteve, nga departamenti për prodhimin e dokumenteve si dhe nga të hyrat sekondare të PK-së. Bazuar në këtë vijmë në përfundim se të hyrat janë inkasuar dhe raportuar në pajtueshmëri me Legjislacionin.

Rekomandimet

Ne nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

4.4 Shpenzimet

4.4.1 Prokurimi

Përshkrimi

Ne kemi rishikuar procesin e blerjeve përmes prokurimit për të vlerësuar nëse MPB ka zbatuar procedurat dhe i është përmbajtur dispozitave të ligjit të prokurimit publik.

Më tutje, ne kemi verifikuar nëse projektet për investime kapitale kanë qenë të përfshira në Programin për Investime Publike (PIP) dhe në Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve. Gjithashtu kemi rishikuar nëse gjatë vitit ka ndodhur ndonjë ndryshim lidhur me projektet e planifikuara.

Gjatë viti 2014, në kuadër të MPB-së duke përfshirë të gjitha agjencitë ekzekutive ishin planifikuar 47 projekte kapitale në vlerë prej 18,906,605€. Nga këto projekte, 39 ishin të bartura nga viti paraprak me vlerë 18,176,483€, ndërsa 8 tjera në vlerë 730,122€ janë projekte të reja. Me buxhetin final vlera e kapitaleve ishte 15,355,747€ duke e reduktuar buxhetin në këtë kategori për 3,550,858€.

Testet tona substanciale në kategoritë investime kapitale dhe mallra dhe shërbime kanë përfshirë 22 kontrata të prokurimit si dhe 62 pagesa tjera. Tri lëndë të prokurimit (Furnizim me uniformë të re për PK-në, Ndërtimi i objektit K9, si dhe Rregullimi i poligonit për gjuajtje me armë zjarri) nuk i kemi testuar për arsye se ishin subjekt i hetimeve nga Inspektorati i Policisë së Kosovës (IPK).

Si çështje pozitive, vlen të theksohet që MPB, e kryesisht PK, ka forcuar dukshëm kontrollet në procesin e ekzekutimit të pagesave. Për të gjitha vonesat e shkaktuara nga Operatoret Ekonomik (OE) PK ka zbatuar ndëshkimet e parapara më kontratë.

Çështja 3 - Zotimi, urdhër-blerja dhe raporti i pranimi pas pranimi të faturës - Prioritet i mesëm

E gjetura Sipas rregullave të Thesarit, fillimisht duhet të bëhet kërkesa për blerje, zotimi i mjeteve, procedohet urdhër-blerja, pastaj të pranohet malli apo shërbimi, dhe pas pranimi të faturës të ekzekutohet pagesa në fjalë.

Në 12 pagesa të testuara në MPB, në vlerë 4,771,166€ vërejtëm se zotimi (përjashtim bëjnë dy pagesa në vlerë 1,981,941€ në të cilat zotimi ishte bërë me kohë), kërkesa për blerje, urdhër-blerja dhe raporti i pranimi të mallit ishin bërë pas pranimi të faturës.

Certifikuesi në MPB kishte vërejtur këto parregullsia dhe kishte këshilluar njësitë kërkuese për të vepruar në pajtueshmëri me kërkesat ligjore. Në anën tjetër edhe menaxheri i prokurimit në MPB kishte kërkuar nga të gjithë zyrtarët përgjegjës, që me rastin e kërkesave të tyre apo porosive të njoftohet zyra e prokurimit me qëllim të nxjerrjes së urdhër-blerjeve.

Megjithatë edhe përkundër kësaj ende nuk është përmirësuar sistemi i pagesave.

Rreziku

Hyrja në obligime pa siguruar fondet e nevojshme do të rezultojë në vonesa të implementimit të kontratës dhe rritjen e obligimeve të papaguara, të cilat do të jenë barrë për buxhetin e vitit vijues. Ndërsa, kryerja e pagesave për mallra dhe shërbime para se të përcaktohen kërkesat/nevojat, mund të rezultojë që të pranohen mallra të cilësisë dhe sasisë jo të nevojshme.

Rekomandimi 3

Ministri duhet të sigurojë se kontrollet janë shtuar në mënyrë që kontrollet për kontratat të nënshkruhen vetëm atëherë kur ekzistojnë fonde që sigurojnë ekzekutimin e kontratës. Gjithashtu duhet të siguroj se janë forcuar kontrollet në procesin e ekzekutimit të pagesave. Procesi i pagesave duhet të bëhet në pajtim të plotë me hapat e përcaktuar me LMFPF-në, dhe me rregullat e Thesarit.

Çështja 4 - Ndryshim i kriterëve gjatë përgatitjes së kontratës – Prioritet i mesëm

E gjetura

Në lëndën “Vazhdimi i ndërtimit të objektit të QKRC-QKRA” në MPB, është vërejtur se në njoftimin për kontratë si dhe në dosjen e tenderit, tek pjesa kushtet për pjesëmarrje është kërkuar kriteri që plani dinamik i realizimit të punëve të jetë maksimum 90 ditë pune.

Plani dinamik i Operatorit Ekonomik (OE) fitues ishte në kohëzgjatje prej 85 ditë pune. Mirëpo afati për ekzekutimin e punëve në kontratën e lidhur ishte 120 ditë pune (Ref. neni 10.1 e pjesës III të kontratës “kushtet e veçanta”).

Megjithatë, pas auditimit tonë të ndërmjetëm, zyra e prokurimit kishte bërë njoftimin e OE për ndryshimin e kontratës në planin dinamik për realizimin e punëve.

Rreziku

Devijimet nga kriteret e dosjes së tenderit tregojnë mungesë transparencë dhe objektiviteti në zhvillimin e procedurave të prokurimit.

Rekomandimi 4

Ministri duhet të siguroj kontrolle shtesë rreth aktiviteteve (sistemit) të Prokurimit. Kontratat me OE duhet të përfshijnë të gjitha kushtet e parapara në dosjen e tenderit.

Çështja 5 – Vonesë në realizimin e kontratave për projektet kapitale – Prioritet i mesëm

- E gjetura** Në kontratën “Furnizim me automjete për zjarr fikje dhe shpëtim”, furnizimi me automjete ishte përcaktuar të kryhet brenda 180 ditëve nga koha e dorëzimit të porosisë, në të kundërtën aplikohen penalet 0.25% për ditët e vonesave, maksimum deri në 10% të vlerës së kontratës.
- Me datë 15.07.2014 menaxheri i kontratës ka kërkuar nga OE të bëjë liferimin e automjeteve sipas kontratës. Mirëpo, menaxheri i kontratës nuk ishte njoftuar zyrën e prokurimit për të nxjerrë urdhërblerjet, e të cilat janë lëshuar pas pranimit të furnizimeve. Prej 18 automjeteve të kontraktuara, nuk ishte furnizuar automjeti për zjarr sulmues në vlerë 202,074€.
- Deri më datë 06.03.2015 në kohën kur ne ishim në fazën e ekzekutimit të auditimit, nuk ishte bërë furnizimi i automjetit në fjalë.
- E gjetura** Te kontrata “Ndërtimi i Objektit për Shërbime Administrative dhe Mbështetëse të PK-së” në vlerë 974,498€, kishte paqartësi në pagesën e situacionit të fundit.
- OE ishte vonuar⁴ në përfundimin e punimeve si dhe nuk kishte realizuar komplet situacionin⁵ e fundit. OE kishte realizuar vetëm 166,318€ apo 85% të situacionit të fundit në vlerë 194,610€.
- Megjithëse, nga raporti përfundimtar i organit mbikëqyrës konstatohet se OE kishte dështuar të përfundonte disa punë të cilat ishin të përcaktuara në situacionet 1 deri në 3, mirëpo kjo nuk ishte identifikuar gjatë pagesave të situacioneve paraprake.
- Rreziku** Mungesa e monitorimit të rregullt rrezikon që projektet të mos realizohen në pajtim me paramasat dhe kualitetin e kontraktuar. Ndërsa, vonesat në realizimin e projekteve mund të rezultojnë në dështimin për të përmbushur objektivat e përcaktuara.
- Rekomandimi 5** Ministri duhet të sigurojë se janë forcuar kontrollet në realizimin e kontratave për projektet kapitale, duke siguruar monitorim dhe raportim të saktë brenda njësive operuese të saj.

⁴ OE ishte vonuar 345 ditë deri në përfundimin e kontratës. Megjithatë PK kishte marrë për bazë arsyet e OE dhe kishte përcaktuar se vonesat ishin 70 ditë.

⁵ Situacionet janë pagesat e pjesshme të cilat bëhen pas përfundimit të punimeve në faza të ndryshme. .

4.4.2 Shpenzimet jo përmes prokurimit

Përshkrimi

Në kategorinë e shpenzimeve tjera për të cilat nuk nevojitet të zhvillohen procedura të prokurimit, ne testuam disa mostra, përfshirë shpenzimet për kontrata për shërbime të veçanta të cilat janë paguar nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve. Bazuar në këtë identifikuam çështjen si në vijim:

Çështja 6 - Pagesat e pagave nga kategoria e mallrave dhe shërbime – Prioritet i lartë

E gjetura Sipas ligjit Nr. 04/L-233 për buxhetin e vitit 2014, ceket që nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve nuk lejohet të bëhen pagesat e punonjësve.

MPB për vitin 2014, nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve kishte paguar paga (përmes kontratave të veçanta) në vlerë prej 179,398€. Këto pagesa ishin bërë për 46 të punësuar⁶.

Arsye e pagesave në këtë formë ishte numri më i madh i të punësuarve në raport me numrin e buxhetuar. Gjithashtu MAP/DASHC nuk kishte aprovuar pozitat për të punësuarit me kontrata për shërbime të veçanta.

Më tutje, nga 46 të punësuarit me kontrata për shërbime të veçanta, 18 prej tyre janë paguar në këtë formë edhe pse ka kaluar një periudhë dy vjeçare, e cila është në kundërshtim me Ligjin për Shërbyes Civil.

Vlen të theksohet se më datë 31.12.2014 ishin ndërprerë plotësisht kontratat për shërbime të veçanta.

Rreziku Numri më i lartë i të punësuarve aktual në raport me numrin e të punësuarve të paraparë më buxhet mund të shkaktoj kosto shtesë për shërbimet e ofruara nga MPB-ja.

Rekomandimi 6 Ministri duhet të sigurojë se nuk do të përsëritet praktika e financimit të pagave të të punësuarve me kontrata për shërbime të veçanta nga buxheti për Mallra dhe Shërbime. Me tutje, në buxhetin e viteve në vijim në kategorinë paga dhe mëditje duhet të përfshihen pagat e të gjithë të punësuarve të nevojshëm në organizatë, si dhe të gjitha pagesat për paga të kalojnë përmes sistemit të pagave në kuadër të Ministrisë së Administratës Publike (MAP).

⁶ 36 nga Departamenti i Riintegritit të Personave të Riatdhesuar, pesë nga Departamenti për Shtetësi dhe Migracion, dy nga Zyra e Sekretarit, një nga Departamenti për Siguri Publike dhe dy nga Departamenti i Administratës Qendrore

4.4.3 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)

Përshkrimi

Pagat dhe Mëditjet paguhën përmes një sistemi të centralizuar qeveritar. Kontrollët që operojnë në nivel të MPB-së kanë të bëjnë me kontrollin e pagesave çdo muaj duke i nënshkruar listat e pagave, verifikimin e ndryshimeve të mundshme, rishikimin e buxhetit për këtë kategori dhe barazimet me Thesarin.

Shpenzimet për kategorinë e pagave dhe mëditjeve për vitin 2014 ishin 65,426,355€, ose afro 100% të buxhetit final.

MPB, përfshirë edhe agjencitë ekzekutive, për vitin 2014 kishte të planifikuar gjithsej 10,275 punonjës, ndërsa numri aktual ishte 9,998.

Gjatë auditimit ne kemi rishikuar listat e pagave si dhe kemi krahasuar të dhënat e prezantuara nga Thesari, SIMFK dhe prezantimin e tyre në PVF. Po ashtu kemi testuar disa mostra, duke përfshirë dosjet e personelit dhe procedurat e rekrutimit të realizuara në këtë periudhë.

Bazuar në këtë, ne kemi konstatuar se MPB-së ka të vendosur sisteme të mira të kontrollit mbi këtë kategori të shpenzimeve, më përjashtim të çështjeve të identifikuara në vijim.

Çështja 7 - Mbulimi i pozitave me ushtrues detyre përtej kohës së lejuar – Prioritet i lartë

E gjetura Sipas UA nr.07/2012, mbi marrëdhënien e punës në Policinë e Kosovës, përcaktohet periudha ku ushtruesi i detyrës mund të caktohet në kohëzgjatje prej gjashtë muajve me mundësi vazhdimi edhe për tre muaj tjerë. Ndërsa në shërbimin civil me rregulloren 06/2010 për procedurat e emërimit në pozita të larta drejtuese, ceket se UD nuk mund të emërohet më gjatë se tre muaj.

Edhe përkundër rekomandimeve të dhëna në raportin e vitit të kaluar, në kuadër të MPB-së përfshirë edhe PK-në edhe më tutje 63 pozita vazhdojnë të mbulohen me ushtrues detyre (UD). Prej tyre 15 janë në MPB dhe 48 në PK.

Nga 15 UD-të në kuadër të MPB-së, tetë prej tyre kanë kaluar periudhën e lejuar të rregullores, përkatësisht janë si UD qysh nga viti 2011 (tre në ARC dhe pesë në AME), ndërsa shtatë tjerë ende nuk e kanë kaluar periudhën e lejuar. Megjithatë, vlen të theksohet se në raport me vitin 2013 numri i UD është reduktuar për 17 pozita (në vitin 2013 ishin 32 pozita më UD).

Ndërsa në kuadër të PK-së, prej 48 ushtruesve të detyrave, 27 janë nga viti 2014, 15 nga viti 2013 dhe gjashtë nga viti 2012. Gjithashtu edhe të PK-ja në raport me vitin 2013 numri i UD është reduktuar për 16 pozita (në vitin 2013 ishin 64 pozita më UD).

Rreziku Praktika e mbulimit për një kohë të gjatë të pozitive kyçe me UD rrezikon që pozitat të menaxhohen nga personat që nuk i përmbushin kriteret e nevojshme. Më tej pagesat të cilat nuk janë në pajtim me Legjislacionin mund të konsiderohen të parregullta, e posaçërisht në rastet kur numri i tyre është i lartë.

Rekomandimi 7 Ministri duhet të rishikoj arsyet për mos adresimin e rekomandimeve të AP-së dhe të përcaktoj kontrole shtese në menaxhimin e procedurave të rekrutimit. Procedurat e rekrutimit duhet të fillojnë me kohë, dhe kohëzgjatja e funksionit si ushtrues detyre të mos jetë më e gjatë se periudha e përcaktuar më Udhëzimin Administrativ.

Çështja 8 - Mirëmbajtje jo e mirë e dosjeve të personelit – Prioritet i mesëm

E gjetura Në raportin e auditimit për PVF-të e vitit 2013 në rekomanduam PK-në që dosjet e personelit të jenë mirë të strukturuar dhe të kompletuara duke i siguruar stafit kontrata valide dhe të bëhet vlerësimi i performancës për të gjithë të punësuarit. Edhe përkundër zotimit të menaxhmentit ky rekomandim nuk është adresuar plotësisht.

Nga 15 dosjet e audituara në PK, në katër prej tyre mungonin kontratat valide për të punësuarit. Në dosje ishin të vendosura vetëm vendimet për emërimë në pozita.

Sa i përket vlerësimit të performancës për vitin 2013, ato ishin në proces të vendosjes në dosje për të gjithë të punësuarit. Nga tetë dosjet e audituara vetëm në një rast mungonte vlerësimi i performancës.

Rreziku Pagesat e pagave në mungesë të kontratave mund të konsiderohen të parregullta. Ndërsa, moskryerja e vlerësimit të punës për të punësuarit me kohë, mund të ketë efekt negativ në performancën e mëtutjeshme të punëtorëve në organizatë. Kjo pamundëson identifikimin e fushave për përmirësim dhe zhvillimin e tyre në mënyrë më efektive.

Rekomandimi 8 Ministri duhet të siguroj që Departamentet e Burimeve Njerëzore kanë azhurnuar të gjitha dosjet e personelit, si dhe të gjithë Zyrtarët Përgjegjës kanë kryer më kohë vlerësimet vjetore për të punësuarit. Në këtë mënyrë, krijohet baza për të shpërblyer të punësuarit më meritë, si dhe të identifikohen edhe fushat për përmirësim e cila mundëson hartimin e një programi për zhvillimin e mëtutjeshëm të stafit.

4.4.4 Subvencionet dhe Transferet

Përshkrimi

Në vitin 2014, pagesat për subvencione dhe transfere ishin 900,249€, nga të cilat 409,433€ ishin për MPB-në, ndërsa 490,816€ për PK-në.

MPB përmes departamentit për ri-integritet ka subvencionuar personat e riadhesuar kryesisht përmes mbulimit të shpenzimeve të qirasë, planeve të biznesit etj, ndërsa PK subvencionet i ka të dedikuara për përkrahjen shëndetësore të pjesëtarëve të PK-së.

Ne kuadër të kësaj kategorie ne kemi testuar pesë lëndë me vlerë totale prej 21,099€.

Rekomandimet

Ne nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

4.5 Pasuritë dhe detyrimet

4.5.1 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale

Përshkrimi

Pasuritë me vlerë mbi 1,000€ të MPB-së, sipas regjistrit kontabël (SIMFK), ishin në vlerë 46,733,833€, pasuritë me vlerë nën 1,000€ sipas regjistrit E-pasuria ishin 4,351,179€, si dhe stoqet në vlerë 4,767,768€.

Në kuadër të Flotës së Policisë (FP) ekziston depoja kryesore e logjistikës, e cila është e ndarë në depon e logjistikës dhe atë të pjesëve rezerve.

Ne kemi testuar nëse të gjitha pasuritë e përfituara gjatë vitit 2014 janë evidentuar në regjistrat përkatës dhe harmonizimin e këtyre regjistrave me informacionet e prezantuara në PVF. Gjithashtu ne kemi kryer një ekzaminim fizik të pasurisë për të verifikuar ekzistencën e tyre. Lidhur me menaxhimin e automjeteve të PK-së, ZAP ka kryer edhe një auditim të performancës⁷.

⁷ Auditimi i performancës me temë "Mirëmbajtja dhe riparimi i automjeteve zyrtare", i cili ka mbuluar disa institucione përfshirë edhe PK-në.

Çështja 9 - Numri i madh i automjeteve që presin për servisim - Prioritet i mesëm

E gjetura Edhe përkundër rekomandimeve të vazhdueshme për forcimin e kontrolleve në FP-së si dhe zotimit të menaxhmentit për adresimin e tyre, menaxhimi i automjeteve në këtë njësi ende nuk është i kënaqshëm.

Edhe më tutje 268 automjete⁸ presin për servisim qysh nga viti 2009 e tutje. Pjesa më e madhe e tyre nuk janë servisuar si rrjedhojë e mungesës së pjesëve rezerve.

Rreziku Numri i madh i automjeteve që presin për servisim është shqetësues, duke pasur parasysh se jeta e përdorimit të automjeteve në PK është e limituar. Pritjet e gjata të automjeteve mund t'i ekspozohen rrezikut edhe për keqpërdorimin ose humbjen e pjesëve të tyre.

Rekomandimi 9 Ministri duhet të sigurojë se janë rishikuar arsyet për mos adresimin e rekomandimeve të AP-së dhe të përcaktoj masa shtesë për të forcuar kontrollet në këtë njësi. Kontrollet duhet të përfshijnë gjithë procesin prej identifikimit të defekteve e deri te riparimi i tyre. Kjo do të eliminonte pritjet e gjata të automjeteve dhe do të siguroj shfrytëzim me efikas të tyre.

Çështja 10 - Mos azhurnim i regjistrit të pasurive (stoqeve) - Prioritet i mesëm

E gjetura Një pjesë e pasurisë (79 kompjuter në vlerë fillestare 60,840€ dhe 13 lloptop në vlerë 37,056€) e futur në përdorim nga ana e PK-së, ende figuronin në regjistrin e stoqeve.

Ne kemi vërejtur se pasuritë e lartpërmendura ishin marr në shfrytëzim, mirëpo nuk ishte bërë procedura e ngarkimit dhe azhurnimit të regjistrit të pasurisë. Procesi i inventarizimit nëpër vite nuk kishte arritur ta identifikojë këtë parregullsi.

Pas këshillës tonë në fazën e ndërmjetme të auditimit menaxhmenti kishte azhurnuar regjistrin e stoqeve. Pasuritë e lartcekura ishin larguar nga lista e stoqeve dhe ishin ngarkuar zyrtarët përkatës.

Rreziku Në mungesë të evidencave të plota menaxhmenti nuk ka të dhëna të sakta mbi pasurinë, andaj ekziston rreziku i humbjes apo keqpërdorimit të tyre.

Rekomandimi 10 Ministri duhet të siguroj kontrolle shtesë në menaxhimin e pasurisë të cilat mundësojnë azhurnimin e rregullt të regjistrave të tyre, përfshirë edhe procesin e inventarizimit (krahasimi i regjistrave të pasurisë me gjendjen e tyre fizike).

⁸ 105 Kia Sorento, 50 Golf 5, 29 Hondai Santa Fe, 10 Nissan Terrano, 10 Toyota Landrover 120, 6 Mercedes G Klasse, 4 Golf 6 dhe 54 të markave të ndryshme.

4.5.2 Trajtimi i borxheve

Përshkrimi

Pasqyra e detyrimeve të papaguara në fund të vitit 2014 sipas raporteve të prezantuara në thesar ishte 560,222€. Obligimet e mbetura janë kryesisht ndaj faturave të cilat kanë arritur pas mbylljes së afatit ligjor për pagesë si dhe në mungesë të zotimeve.

Ne kemi testuar mënyrën e raportimit të tyre dhe kemi bërë testime substanciale në disa raporte. Teste tona kanë identifikuar disa mangësi në raportimin e obligimeve.

Çështja 11 - Raportim jo i plotë i obligimeve - Prioritet i mesëm

E gjetura Në PK, borxhi i papaguar i vitit 2013 në vlerë prej 12,029€ nuk ishte shpalosur në PVF-të e vitit 2013 dhe as nuk ishte raportuar në MF. Rasti ka të bëjë me faturën për pagesën e situacionit të tretë për ndërtimin e objektit për shërbime administrative dhe mbështetëse të PK-së, në vlerë 292,349€. Në mungesë të buxhetit të mjaftueshëm, fatura ishte paguar vetëm pjesërisht. Pjesa e mbetur në vlerë 12,029€ ishte paguar në prill 2014.

Ndërsa në MPB, fatura e pranuar me datën 20.10.2014 në vlerë prej 571,367€ nuk ishte raportuar si obligim i papaguar për muajin tetor, edhe pse nuk ishte paguar deri më datë 27.11.2014.

Rreziku Mos raportimi i plotë dhe i saktë i obligimeve paraqet rrezik që të mbesin fatura të papaguara ndaj kontraktuesve.

Rekomandimi 11 Ministri duhet të sigurojë se janë ndërmerr masa të nevojshme për të identifikuar shkaqet e mos raportimit të drejtë të obligimeve të papaguara, dhe të sigurojë se vlera e saktë e obligimeve përcjellët nga muaji paraprak në muajin vijues në pajtueshmëri me kërkesat ligjore.

4.6 Sistemi i auditimit të brendshëm

Përshkrimi

NJAB, në MPB së bashku me PK, AKSP dhe IPK, në Planin Vjetor të Auditimit për vitin 2014, kishin planifikuar 31 auditime. Planet ishin bërë në bazë të vlerësimit të rrezikut dhe prioriteteve. NJAB-të kishin kryer 30 auditime apo 97% të atyre të planifikuara. Ato i ofruan menaxhmentit një pasqyrë të qartë mbi nivelin e sigurisë së kontrolleve të brendshme dhe efektivitetin e tyre.

Në këto raporte, kishin dhënë 113 rekomandime lidhur me përmirësimin e funksionimit të kontrollit të brendshëm. Komitetet e auditimit (KA), kishin mbajtur takime të rregullta dhe kishin shqyrtuar gjetjet dhe rekomandimet e NJAB-ve si dhe mënyrën e adresimit të rekomandimeve nga raporti i auditimit të ZAP-it për vitin 2013.

Menaxhmenti kishte një qasje pozitive lidhur me diskutimin e tyre si dhe mënyrën e adresimit të rekomandimeve. Nga 113 rekomandimet e dhëna të NJAB-ve, 51 ishin adresuar plotësisht, ndërsa 62 tjera ishin në proces të adresimit. Lidhur me këtë NJAB-të kishin raportuar në Njësinë Qendrore Harmonizuese (NJQH). Megjithatë rekomandimet të cilat janë në proces pritet të adresohen në gjashtëmujorin e parë të vitit 2015.

Rekomandimet

Ne nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë anomali materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë anomali materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për ‘Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit’.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe, varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikojë opinion në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë anomali materiale. Auditorët mund të japin tre lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- Natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit – d.m.th nëse pasqyrat financiare përmbajnë anomali materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë anomali materiale; dhe
- Gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në pasqyrat financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se anomali, ose individualisht ose së bashku, janë materiale por nuk janë përhapur në pasqyrat financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë materiale por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se anomali, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në pasqyrat financiare.

155. Auditori duhet japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë edhe materiale edhe të përhapura. Nëse, pas pranimi të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban anomali materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragrafi të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

158. Një paragraf i Theksimit të Çështjes duhet:

- Të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- Të ketë titullin 'Theksim i Çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- Të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç' pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen;
- Të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca II: Rekomandimet e vitit paraprak

Komponenti i Auditimit	Rekomandimet e dhëna	Rekomandimet plotësisht të adresuara	Rekomandimet pjesërisht të adresuara	Rekomandimet e pa adresuara
3. Rekomandimet e vitit paraprak	Ministri duhet të sigurojë që plani i veprimit drejt adresimit të rekomandimeve, është duke u adresuar nga personat përgjegjës të deleguar në kuadër të secilit departament, brenda afateve dhe veprimeve të përcaktuara.		Pjesërisht, MPB ka marrë masa dhe ka adresuar pjesën më të madhe të rekomandimeve, megjithëse një pjesë e tyre ende kishin mbetur të pa adresuara.	
4.3. Planifikimi dhe realizimi i buxhetit	Ministri duhet të monitorojë në mënyrë sistematike performancën buxhetore në baza mujore dhe të identifikojë dhe adresojë barrierat për të arritur nivelet e planifikuara në ekzekutimin e buxhetit, me theks të veçantë për investimet kapitale.			Nuk është adresuar.
4.4. Të hyrat	Ministri duhet të sigurojë që problemet teknike në softuerin e Departamentit të regjistrimit të automjeteve adresohen me qëllim që të hyrat të regjistrohen në mënyrë të saktë.	Po		
4.5.1. Prokurimi	Ministri duhet të sigurojë se dobësitë në procesin e prokurimit janë evituar, për të siguruar që kontratat nënshkruhen vetëm pas ofrimit të dokumenteve të kompletuar.	Po		

4.5.1. Prokurimi	Ministri duhet të sigurojë që AQP të njoftohet me kohë për aktivitetet e paplanifikuara të prokurimit dhe të gjitha prokurimet të jenë të përfshira në planin e prokurimit.	Po		
4.5.1. Prokurimi	Ministri duhet të rishikojë pse kërkesat e prokurimit nuk janë zbatuar me konsistencë dhe të ushtrojë më shumë kontrolle për të siguruar që procedurat kanë filluar me kohë dhe për çdo ditë vonesë të aplikojë penalet ashtu siç është përcaktuar me kontratë.	Po		
4.5.2. Shpenzimet tjera	Ministri duhet të sigurohet që pagat për Departamentin e Ri-integritetit të Personave të Riatdhesuar bëhen përmes sistemit të pagave në bazë të numrit të aprovuar të të punësuarve në buxhetin e vitit 2014.			Nuk është adresuar.
4.5.3. Kompensimet (pagat dhe mëditjet)	Ministri duhet të sigurojë se në bazë të aprovimit të rregullores nga MAP për MPB të bëhet sistematizimi i vendeve të punës me qëllim që të respektohen kërkesat e kornizës ligjore. Ndërsa, Drejtori i Përgjithshëm i PK duhet që të sigurohet në përmbushjen e vendeve të lira me emërimet të rregullta (përhershme) në të kundërtën, të bëjë të mundur aplikimin e kërkesave ligjore në lidhje me emërimet e pozitive me Ushtrues Detyre.		Pjesërisht, pasi që MPB dhe PK kanë filluar të reduktojnë numrin e pozitive më UD. Megjithatë, edhe më tutje ky numër është i lartë.	

4.5.3. Kompensimet (pagat dhe mëditjet)	Drejtori i Përgjithshëm i PK-së duhet të sigurojë që dosjet e personelit të jenë mirë të strukturuar dhe të kompletuara duke i siguruar stafit kontrata valide dhe të bëhet vlerësimi i performancës për të gjithë të punësuarit.		Pjesërisht, Vlerësimet e performancës pothuajse janë kompletuar, mirëpo edhe më tutje dosjet nuk janë kompletuar plotësisht.	
4.6.1. Pasuritë	Ministri së bashku me Drejtorin e Përgjithshëm të PK, duhet të sigurojnë që depo e PK-së, është duke u menaxhuar sipas Udhëzimit Administrativ për Menaxhimin e Pasurive, në mënyrë që pasuritë e blera janë në shfrytëzim marrë parasysh kohën e limituar të përdorimit të tyre.		Pjesërisht, PK ka larguar nga lista e stoqeve pasuritë të cilat i kishte në shfrytëzim (ref. Çështjes 11), mirëpo PK kanë mbetur të verifikojnë gjithë listën e stoqeve për të konfirmuar vërtetësinë e tyre. Kjo pritjet të konfirmohet pas kompletimit të procesit të inventarizimit.	
4.6.2. Trajtimi i borxheve	Ministri duhet të forcojë kontrollin në mënyrë që faturat e pranuar të evidentohen dhe të njëjtat në rast të mos pagesës, të përfshihen në raportimet e rregullta për obligimet e papaguara, në mënyrë që raportet e saj të jenë të plota dhe të sakta.			Nuk është adresuar.